

Чичо Димитър

Разказъ

ТОЙ бѣше едъръ мжжъ, носѣше черни потури, моравъ поясъ и голѣма гугла на главата си. Винаги, когато излизаше отъ своя голѣмъ дворъ, изкашлюваше се, оправяше диглѣтъ на пояса си и леко се усмихваше. На млади и стари даваше поздравъ, питаше ги за това, за онова и все така усмихнатъ минаваше отъ единия край на селото до другия.

Чичо Димитъръ имаше голѣмъ имотъ, орѣше съ нѣколко рала, но Богъ не бѣше му далъ момчета, а само две момичета. Щомъ забележеше деца да играятъ изъ улицигъ, отиваше при тѣхъ, шегуваше се, оставяше се да го дърпатъ за пояса, после ги отвеждаше на дукана и имъ купуваше бомбони и орѣхи. Отъ всички момчета азъ бѣхъ най-облагодетелствувания. Следъ като дадеше на другитѣ деца по шепя бомбони и по нѣколко орѣхи, хващаше ме за ржка, притискаше ме до широкигъ си гърди и казваше на бакалина:

— Я избери най-едритѣ орѣхи и ги донеси да напълнимъ джебоветъ на мойто момче!

Азъ поглеждахъ джебоветъ на панталонитѣ си и ми се струваха много малки. Въ този мигъ ми се искаше, тѣ да бждатъ не малки кесийки, а голѣми торби.

Въ нашето село чичо Димитъръ минаваше не само за богатъ и трудолюбивъ човѣкъ, но и за голѣмъ рибаръ. Той не се хвалѣше, както правѣха другитѣ рибари, но за това пѣкъ винаги се връщаше съ едри мрѣни въ кошницата. Всички му завиждаха на искуството, а най-вече на ситната му мрежа. За нея се разправяха чудни работи. Въ каквато и вода да я хвърли, риба ще улови. Единъ день рибари отишли да ловятъ риба въ вироветъ на Птичата гора. Смѣли мжже влѣзли съ кошери, съ сакове, но нищо не уловили, едва се спасили отъ удавяне. Отчаяни отъ неуспѣха си, уморени и изтощени отъ водата сѣднали да закусятъ. Въ това време пристигналъ чичо Димитъръ на конь, спрѣлъ при тѣхъ, поздравилъ ги и като младо момче скочилъ отъ седлото. Повече ни дума не проговорилъ съ тѣхъ, нито погледналъ въ празнитѣ имъ кошници. Свалилъ писана торба, развързалъ я и извадилъ ситната мрежа. Дигналъ я високо, тръсналъ я съ якитѣ си ржце, за да се отплетатъ оловенитѣ топчета, завързалъ връвта ѝ за дѣсната си китка, следъ това направилъ кръстъ и пристѣпилъ къмъ брѣга на синия виръ. Нагласилъ мрежата за хвърляне, разкрячилъ се и съ единъ

замахъ я раздиплилъ и тя паднала съ звученъ плѣсъкъ срѣдъ вира. После бавно я изтеглилъ на брѣга. Тѣй заплѣскали едритѣ риби въ мрежата, че другитѣ рибари престанали да ядатъ, наскочили и заобиколили чудната и пълна чичова мрежа. Хвърлили още нѣколко пжти, напълнили си кошницата, покрилъ я съ дивъ гъзень, качилъ се на коня, излѣзълъ на равния пжтъ и запѣлъ.

Единъ день нѣколко другарчета решихме да отидемъ въ рѣката за риба. Събрахме разплетени кошерчета, скъсанъ сакъ, но не се решихме да тръгнемъ. Ако прочути рибари не могатъ да ловятъ риба съ кошери и сакъ, то ние едва ли бихме уловили, освенъ жаби. Радостта ни, че ще отидемъ за риба започна да угасва. Но за обща изненада при насъ дойде най-добриятъ и приятель Гошката и задъханъ ми каза:

— Ей сега срещнахъ чичо ти Димитъръ, отиваше си въ къщи. Хайде да отидемъ при него и да му исаме мрежата. Колкото риба уловимъ — половината за него, останалата за насъ.

— Ти знаешъ ли да хвърляшъ мрежа? — попитахъ Гошката.

— Зная. Миналото лѣто гледахъ, какъ чичо ти ловѣше едри риби въ синитѣ вирици.

Всички се увлѣкохме, намѣрихме предложението на Гошката за приемливо и възможно и веднага тръгнахме къмъ чичови. Азъ вървѣхъ напредъ, следъ мене Гошката, а другитѣ на нѣколко крачки следъ него. Тѣ приказваха за хлапиви кучета, събираха камъни отъ земята и постоянно оглеждаха отворенитѣ вратници. Чичовата къща бѣше на края на селото. Минахме презъ голѣмата долчина, изкачихме се на жълтия брѣгъ, разровихме горещия пѣсъкъ съ боситѣ си крака и спрѣхме на десетина крачки отъ вратника. Смѣлостта ми изведнажъ изчезна, моята задача ми се видѣ неизпълнима и вече търсѣхъ причини да се откажемъ отъ мрежата. Гошката се досѣти за мислитѣ ми, хвана ме за ржка и ме задържа къмъ вратника:

— Върви! И азъ ще дойда съ тебе. Черната кучка те познава, ще гледашъ да ме запазишъ, много ме е страхъ отъ остритѣ ѝ зъби.

— Гошко, чичо нѣма да ни даде мрежата си, по-е хубаво да не ходимъ при него, — забелязахъ му азъ.

— Защо ти е чичо, когато нѣма да ти я даде? Ако ти откаже, да знаешъ, че вече нѣма